

Debatmøde om temaet i nr. 2 maj 2018:

## **Unge ulighed i uddannelse** - et problem af stigende kompleksitet

**Tid og sted: Den 11. juni 2018 kl. 17-19 på Københavns Professionshøjskole, auditorium K1.02, Campus Carlsberg, Humletorvet 3, 1799 København**

**Program:**

17.00-17.10: Velkommen v/ Tekla Canger, Jakob Ditlev Bøje og Dion Rüsselbæk Hansen

17.10-17.45: Overordnede perspektiver på skolens sorterings- og dannelsesfunktion

- Jakob Ditlev Bøje: *Sorteringens forglemmelse – og heraf følgende absurditeter.*  
Skolens sorteringsfunktion er for længst erkendt og beskrevet, men alligevel synes den ofte at blive glemt eller ignoreret i nutidens uddannelsessystem præget af bestræbelser på at sikre chancelighed og inklusion af alle. Det fører til en række vanskelige og ind imellem absurde møder mellem lærere og elever, som skal prøve at finde mening med det, der ikke umiddelbart giver mening. Oplægget adresserer nogle af disse absurditeter og argumenterer på den baggrund for en genopfindelse af en mere radikal uddannelsespolitik og -pædagogik.
- Dion Rüsselbæk Hansen: *Demokrati (ud)dannelse – et imaginært eller reelt ideal i samtidens skole?*  
Der er store forventninger og krav til skolernes pædagogiske opdrag herunder til deres demokratiske opdrag. I dette oplæg argumenteres for tesen om, at dette opdrag ikke finder sted i mange skolepraksisser. Det skyldes bl.a. den omsiggribende formynderiske regulering, måling og styring af noget/nogen, der gør sig gældende heri. Dette leder ikke til myndighed, men snarere til livslang umyndighed. Videre argumenteres der for, at en del af den 'tabte umiddelbarhed' i skolerne skal 'genvindes' for således at kunne danne basis for nysgerrige, eksperimenterende og legende former for demokratiske praksisser og erfaringsprocesser.
- Christian Helms Jørgensen: *Vindes kampen for lighed i toppen eller bunden?*  
Kampen for at samle de erhvervsrettede og studieforberejede ungdomsuddannelser er faldet helt forskelligt ud i Danmark og Sverige. Oplægget sammenligner de to landes uddannelsespolitiske reformer i et lighedsperspektiv, og peger på reformernes utilsigtede og modsatrettede virkninger. Det tolkes som et indbygget dilemma mellem social inklusion i bunden og lige adgang i toppen af uddannelsessystemet.

17.45-18.00: Pause

18.00-18.30: Skolens praksis

- Rikke Brown: *Subtile sorteringsprocesser i den linjedelte folkeskole.*  
Med udgangspunkt i empiri fra en folkeskole med linjeorganiseret udskoling rejser oplægget spørgsmål i forhold til, om nye organiseringer af skolen bliver til skjulte måder, middelklasserne kan sortere sig på – og til, hvorvidt og hvordan dette kan og bør blive kontrolleret og begrænset. Sådanne sorteringer kan let gå 'under radaren', hvis man undersøger segregation på skoleniveau, men opdelingen foregår inden i skolen. Som en 'klasseblind' organisering.
- Pia Susanne Frederiksen: *Er drengene i dag tabere i et feminiseret skolesystem?*  
Det faktum, at pigerne ser ud til at 'overhale' drengene, når det gælder præstationer i skolen og videreuddannelse, rejser ofte spørgsmålet, om drengene er tabere i et feminiseret skolesystem. Oplægget problematiserer denne antagelse. Der er fx ikke noget der tyder på, at alle drenge har problemer i mødet med skolen, men at det især er drenge, der kommer med en uddannelsessvag baggrund. Det diskuteres, hvordan restriktive kønskoder hos disse drenge (stadig) ser ud til at påvirke læringsadfærd og opfattelsen af skolen i negativ retning, og hvilke konsekvenser det kan have for deres muligheder i uddannelsessystemet.

18.30-19.00: Unges kultur, livshistorier, møder med 'systemet' og marginaliseringsprocesser

- Jens Christian Nielsen og Helle Rabøl Hansen: *At være i vækst og at være – ungdomsdilemmaer i og omkring uddannelse.*  
Krav om at præstere, være motiveret og transitionsduelige kan ramme alle unge i dag, selvom der stadig er betydelige sociale forskelle på, hvilke unge der statistisk kan håndtere kravene. Oplægget drøfter med afsæt i empiri blandt sårbare unge på kanten af uddannelsessystemet, hvordan krav til og betingelser for unges deltagelse i skole og uddannelse medvirker til at producere og reproducere sociale forskelle. Vi ser det dilemma, at disse unge rammes særligt hårdt på deres trivsel, hvis de udelukkende ses som transitionsobjekter i et fremtidsperspektiv og ikke som værende subjekter, der gerne vil fungere her og nu.
- Tekla Canger og Lise Aagaard Kaas: *Marginaliserede unges fortællinger om skole og fritid.*  
Dette oplæg tager udgangspunkt i unges komplekse livshistorier med henblik på at forstå marginaliseringsprocesser som betinget af andet og mere end eksempelvis socio-økonomisk baggrund eller individuel resiliens. Argumentet er at man ved at arbejde med unges livshistoriske fortællinger, og særligt narrativer om alternativer til folkeskolen, kan forstå ovenstående kompleksitet. Jeg diskuterer hvordan forskellige arenaer udgør forskellige rammer for unges oplevelser af mestring og inklusion, og hvordan disse arenaer er betinget af hinanden.